

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13185/2023
21.06.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ениса Гицић, адвокат из ..., против тужене малолетне ББ, чији је законски заступник мајка ВВ из ..., чији је пуномоћник Мирзет Нушевић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 58/23 од 22.02.2023. године, у седници одржаној 21.06.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 58/23 од 22.02.2023. године и пресуда Основног суда у Новом Пазару П2 504/22 од 01.12.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару П2 504/22 од 01.12.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је измењена правноснажна одлука Основног суда у Новом Пазару 11П2 770/18 од 15.05.2019. године, у ставу четвртот тако да гласи: Обавезује се тужилац да на име свог дела доприноса издржавања малолетног детета АА плаћа месечни износ од 10.000,00 динара, почев од 01.12.2022. године, као дана пресуђења, с обзиром да је обавезу у виду исплате преосталог износа утврђеног наведеном пресудом испунио једнократно у износу од 26.000 евра на име куповине $\frac{1}{2}$ стана малолетном детету. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 58/23 од 22.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), па је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Новом Пазару П2 770/18 од 15.05.2019. године, разведен је брак тужиоца АА и законског заступника малолетне тужене ВВ, њихово заједничко малолетно дете ББ, рођена ...2013. године, поверена је на самостално вршење родитељског права мајци и отац обавезан да доприноси издржавању детета месечним износом од 18.500,00 динара. Тужилац је као уступилац са ВВ, као пријемником заједно са ГГ као даваоцем сагласности, закључио уговор о уступању предуговора о купопродаји стана 06.11.2019. године и преузео обавезу да као уступилац исплати продавцу целокупан износ купопродајне цене стана у износу од 46.000 евра, да своју позицију купца уступи пријемнику, те да том исплатом регулише своје обавезе према бившој супрузи на име стицања у брачној заједници, а према ћерки пријемнику ББ на име плаћања издржавања. Уговор је испуњен у целости и тужена је са мајком ступила у посед предметног стана. Тужена је ученица трећег разреда основне школе, одличан је ученик, имала је одређених офталмолошких проблема због чега је имала хирушке интервенције, а месечне просечне потребе детета износе 25.500,00 динара. Мајка тужене је запослена као ... са месечном зарадом од 36.000,00 динара, а тужилац је запослен у ... са месечном зарадом од 145.475,15 динара, с тим што има обуставе на зараду у висини од 45.971,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да нису испуњени законски услови за престанак издржавања мал. детета од стране тужиоца, али да су се стекли услови за измену висине издржавања из претходне одлуке из разлога што је куповином $\frac{1}{2}$ стана туженој ББ тужилац извршио део обавезе везане за издржавање, што води умањењу његове раније утврђене новчане обавезе и тужилац обавезан да на име издржавања од дана пресуђења плаћа на име издржавања малолетног детета износ од 10.000,00 динара.

По оцени Врховног суда овакав закључак се не може прихватити као правилан јер је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 73. Породичног закона, издржавање детета је прописано као право и дужност родитеља, док је чланом 154. став 1. истог закона предвиђено да малолетно дете има право на издржавање од родитеља. Критеријуми одређивања издржавања прописани су одредбом члана 160. Породичног закона, тако што се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2). Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3). Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храненике

односно лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

Одредбом члана 164. Породичног закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Основни услов за измену висине издржавања су промењене околности на основу којих је донета претходна одлука. У конкретном случају, судови су пропустили да утврде да ли су наступиле промењене околности од доношења претходне одлуке којом је одлучено о висини доприноса тужиоца као дужника издржавања по пресуди П2 770/18 и ако јесу о којим битно промењеним околностима је реч.

Наиме, у односу на претходну одлуку суда од 15.05.2019. године, судови су пропустили да разјасне околности које су биле опредељујуће и меродавне за утврђивање висине доприноса за издржавање мал.детета у износу од 18.500,00 динара, те самим тим и могућност упоређивања наступања евентуално промењених околности. Тужилац, као родитељ са којим дете не живи, има право да се поред износа утврђеног издржавања и на друге начине својевољно стара о детету. Закључак нижестепених судова да је тужилац извршио део обавезе везане за издржавање, везујући то за уговор о уступању којим је предвиђено да тужилац исплатом регулише своје обавезе према бившој супрузи на име стицања у брачној заједници, а према ћерки пријемнику ББ на име плаћања издржавања се не може прихватити у односу на одлуку за смањење обавезе висине издржавања. Пре свега остало је неутврђено на који временски период издржавања тужене се односи констатација да се исплатом регулише обавеза издржавања и да ли је реч евентуално о већ доспелим износима издржавања.

Породични закон у одредби члана 160. наводи критеријуме за висину издржавања уз могућност измене висине издржавања у смислу члана 164. Породичног закона. У склопу ових законских одредби, било је потребно утврдити да ли су се и у којој мери измениле потребе малолетног детета од периода доношења првобитне одлуке о издржавању па до сада, као и могућности родитеља као дужника издржавања управо у односу на оне критеријуме које предвиђа став 3. члана 160. Породичног закона. У склопу наведеног, али никако искључиво и одвојено од свих осталих околности које су од утицаја на издржавање требало је разјаснити стамбене прилике тужене у време доношења претходне одлуке и трошкове по том основу, утврђеног да су тужена ББ и њена мајка ступиле у посед стана по овом уговору, висину трошкова за овај стан и да ли је на тај начин дошло до промењених околности у односу на трошкове становања, тим више што је овим уговором тужилац регулисао и своју обавезу на име стицања у брачној заједници са мајком мал.детета.

Стога, како у односу на претходну одлуку суда од 15.05.2019. године нису цењене промењене околности у односу на све околности које су од значаја за висину издржавања, то су укинуте нижестепене одлуке и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, водећи рачуна о најбољем интересу малолетног детета, суд ће разјаснити да ли су и у односу на које параметре који утичу на висину издржавања промењене околности од претходне одлуке о издржавању од 15.05.2019. године и донеће нову одлуку правилном применом материјалног права.

Из изнетих разлога, а на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**